DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

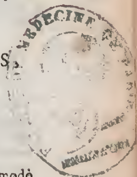
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, *manè discutienda*, *in Scholis Medicorum*, *die decimâ quartâ mensis Januarii*, *anno Domini* M. DCC. LXVIII.

M. GILBERTO ALEXANDRO BOIROT DE JONCHERES,

Doctore Medico Præside.

An Epilepsiæ rara Venæ Sectio?

I.

EPILEPSIA variis subit denominationes : modò *morbus caducus*, modò *comitialis* (*a*) ; nunc *lunaticus* (*b*), nunc *sonticus* (*c*) ; hìc *sacer*, illìc *herculeus* ; à quibusdam *morbus major* (*d*), ab aliis puerilis, nuncupatur. Quoad speciem, *perfectæ* vel *imperfectæ*, *idiopathicæ* vel *sympathicæ*, *hæreditariæ* vel *congenitæ*, & *adventitiæ*., nomine indigitatur. Num semel vel pluries redeunt *Paroxismi*? Statis recurrunt-ne intervallis vel non ? Cautè attendas, ne *insultus Epilepticos* ferè semper *acutos*, cum Epilepsiâ *intermittente ac cronicâ*, Paroximos, *periodicos*, cum *erraticis*, confundas. Caveas ne pro *Catalepsi*, *Apoplexiâ*, *Paralysi*, &c. sumatur Epilepsia. Perculso quasi fulmine epileptico, subita malorum ilias sobolescit. Horrenda catervatim symptomata se produnt. Silent enim sensus, tum externi tum interni ; motu invo'untario vicibus concutiuntur reciprocis, quidam vel omnes musculi : hìnc visu horrendum ! *Spasmi*, illìnc *Tetani* singulares Paroxismum concomitantes ; hìc *Emprosthotoni*, illìc *Opisthotoni* : *ex ore spumæ moventur* (*e*) : aliquandò convellitur *maxilla* inferior ; quandoque *palpebræ*. Quid nunc mirum, Epilepsiam tam sævis, tamque variis symptomatibus stipatam, *Diis*, *Dæmonibus*, *incantamentis* (*f*), adscriptam sæpè fuisse ? Reapsè quid causâ detegendâ magis arduum ? Quid fabricâ Encephali intricatius ? Quis tanti visceris rectè callet usus ? *Diathesis* (*g*) Epilepsiæ idiopathicæ *proegumenica* in sensorio communi hæret : latet recondita, donec *principium* reddatur *actuosum* : in aliis tardiùs in alteris celeriùs. Sæpè dormit iners semen morbosum *ingerit re*, *dum ex avo derivatur in nepotem* (*i*). Genuinam (ex toto & tantis) quantùm in te erit, detegas causam. Locus affectus non te lateat. An vitium delebile, nec-ne, tunc dijudicabis. *Prognosis* certior ; felicior *therapeia* tibi inerit. Ut variæ sunt causæ, sic varia curandi methodus : quantò numerosiores illæ, tantò hæc difficilior. Dùm innumeris locupletatur Medicina remediis ; quot arcana tamen, quot specifica jactat unusquisque ! sed sæpè incassùm. Falsum pro vero captat ; sic fallendo fallitur *Cortex peruvianus* aliis, alteris *Opium* arridet ; quidam *Oleum Dippellii*, alii *Ungulas Alcis* extollunt ; multi

Emetica, *Cathartico* Emetica prædicant: ferè omnes ad *venæ sectionem*, ut ad sacram anchoram confugiunt. At dubites: Non enim sæpè celebranda hæc operatio, si plerùmque inutilis evadat, raròque expers sit periculi.

I I.

UT diversæ causæ, sic sedes diversa, item immanes miris modis pullulant effectus: si sileant sensus, dum convelluntur musculi, en signum *pathognomonicum*. Patet exindè *causam proximam esse nimiam cerebri in nervos motorios, nullam in sentientes actionem* (*a*) In Encephalo hærere sensuum & motuum primam originem in Physiologicis (*b*) demonstratur. In quibus verò Encephali locis, hoc nondùm (*c*) evincitur. Observationes prácticæ varias inesse sedes, sat abundè arguunt. Quandòque enim aboletur motus, superstite sensu: quandòque perit sensus, motu manente incolumi Quidquid ergò hìc effluxum fluidi nervei intercipiet, illìc motu augebit accelerato, ansam Epilesiæ dabit. Etsi nota cunctis causarum in *proximas & remotas*, divisio: quàm vastum hæc doctrina theoriæ praxique campum aperit! Iners sæpè latet causa *prædisponens*; à causis *procatarcticis* expergefacta: strages edit. Triplex Epilepsiæ (*d*) species; hanc arguit diversitas loci; in cerebro nempè, *circà* (*e*) *ventriculum*; vel in aliâ corporis parte. Cerebrum immediatè adoriuntur-ne causæ? Uti exostoses, concretiones skirrosæ, polyposæ, glandula pituitaria tumefacta, * depressiones cranii, anevrismata, varices, spicula, humores nimiùm ventriculos irrorantes, ibique stagnantes, vermes in duræ matris processibus nidulantes, argentum vivum, gummata venerea, nimia moles, molities-ve cerebri, &c. tot sunt causæ ad Epilepsiam exquisitè prædisponentes; quas in actum excitant sequentes: harum plurimas parit ventriculus, ut vermes, saburras in primis viis hospitantes; cæteræ ex aliis corporis partibus scaturiunt, ut sanguis spissus, crudus, plethora, calor, animi pathemata, venus, passio hysterica, dentitio, venena, retenta, variolæ, materies ulcerosa per *metastasim* deposita, materia arthritica, affectus, *aura frigida*, dictus, ex inferioribus ad cerebrum recurrens. In Encephalo residet-ne organica labes? Potest sublevari, non eradicari. Remotas sedulò effuge causas. Improvisis auxiliis, sopitam ne commoveas diathesim. Si mittas sanguinem, raro effundas, ne nimiùm effusus inutilis evadat, quin-i no noceat, si exindè citiùs recurrant quandòque Paroxismi, ægrotantisque res in pejus ruant.

(*a*) *Boerhaav.* Aphor. §. 1076.
(*b*) *Boerhaav.* Instit. §. 284.
(*c*) *Vanswiet.* Comm. *p.* 455. Lin. 2. §. 1086. Tom. III.
(*d*) de Loc. affect. lib. 3. c. XI. *Charter.* Ibid. p. 443.
(*e*) *Vanswiet.* Comm. *p.* 402 Lin. VI. §. 1075. Tom. III.

I I I.

COGNITIS causis, Epilepsiæ determinatâ specie, quæ Paroxismos præcedunt, comitantur, subsequuntur, patescent. Prodromos præsertim pensites: causæ sedem prænuntiant. Duo sunt tempora per periodos recurrentia. In uno vita manet intacta; in altero minimè. An remedia cessante vel vigente Paroxismo celebranda? Et quænam? Certus es ne de vitio hæreditario. congenito, de malâ cerebri conformatione? Quid ages? Ferè nihil. Causas semen morborum quiescens, expergefacientes, quantùm in te erit, amove. Quibus armis? Num in primis viis hospitatur saburra, an vermes nidulantur? Remediis propriis eneca, elimina. Si assuetæ adsint causæ, uti venus, crapula, inedia, vividæ animi affectiones, meditatio profunda, &c. fortiter oppugna. Cui inserviret venæ sectio. Vitium indelebile idiophaticum emendaret-ne? An saburram in ventriculo, intestinis-ve stagnantem emendaret? Num vermes enecaret? Aliis procatarcticis obsisteret-ne causis? Ictibu, contusionibus perculsum-ne fuit cranium? Num intropremitur? Mala detegas. Instrumenta, uti terebram, volsellas, forfices, vectem auxilio advoces. Cui hìc usui phlebotomus? Luxuriantes irrepunt-ne humores? Loca inassueta perluit-ne cruor? Exitum, quantùm in te, præbe commodum. Cur illìc venam secares? Si insultu Epileptico laborent pueri; victus aeris mutatio sæpè sola

* Sic reperta fuit in cadavere unius Narbonensis Archiepiscopi. An causa Epilepsiæ? an effectus?

ſufficiunt. Sic Hyppocrates inquit (*a*), *quibus comitiales affectus ante pubertatem oboriuntur, deceſſum ſortiuntur; quibus verò quintum* & *vigeſimum annum agentibus oboriuntur, iis plerùmque commoriuntur.* Uti à teneritudine, nimiâque Encephali mole pendet iſta labes, ætatis ſæpè augmento emendatur. Si terror anſam dederit; curatu difficilior: ad roborantia, ſtomachica, antiſpaſmodica confugiendum. Si doleant dentibus ex alveolo ægrè emergentibus; ne convellantur, tenſam ſcinde gingivam. Ad hæc quadrat-ne phlebotomia? Si à nervis pendeat comitialis affectus, ſola antiſpaſmodica præcipuè olea animalia in uſum veniant. Humores quadam acredine vitiati, remediis *paregoricis*, demulcentibus, leniter evacuantibus, mutentur, extrudantur. Quorsùm hìc venæ ſectio? Si nimiâ ſpiſſitudine præpolleat ſanguis, inſpiſſantes debellentur cauſæ; dilutior *aquoſis*, *aperientibus è regno minerali* deſumptis, reddatur fluidior. Quæ excernenda num retinentur? Sola *Epiſpaſtica*, evacuantia ſola competunt, modò per loca aſſueta excernantur. Si è crure * quaſi formicando aſcendat aura frigida; ſola ſæpè cohibet ligurata (*b*). Non-ne ſupervacanea venæ ſectio? An noceat, nunc perpendendum.

(*a*) Aphor. Sect. 5. n. 7. Charter. Tom. IX. part II. pag 197.

(*b*) Medical. eſſays. Tom. IV. n. XXVII. p. 416.

I V.

SANGUINIS miſſionem non requiri, deſcriptarum ſuprà cauſarum evincit ſyndrome; nocere, ſi nimium huic indulgeas, plurimi teſtantur Auctores. Lis adhuc ſub Judice foret, ni obſervationes nobis faverent clinicæ. Noſtræ enim aſſertionis veritatem experientia probat, ut & ratio fulſit. Mulier trigeſimum circiter annum agens, Epilepſiâ laborabat adventitiâ. Incipiente morbo, rariores recurrebant Paroxiſmi. Cura tanti mali commiſſa Chirurgo. Quoties ad ægrotantem accedebat, toties vena ſecabatur; & quò frequentiores inſultus, eò frequentior ſectio. Chirurgi tandem, ſemetipſius pertæſa, ſuiſque moleſta, propter inopiam, è Provinciâ in Pariſienſe Noſoçomium generale defertur. Ibì ſuæ ſorti relictâ, brevi remisêre Paroxiſmi, ut ſanatam ſe autumaret ægra. Elapſo biennio, patriam petit. Reditæ Paroxiſmi redeunt; repetuntur venæ ſectiones, magis ac magis ingraveſcente morbo, tandem in convulſionibus vitam cum ſanguine effundit. Ex nimiâ igitur ſanguinis detractione convulſivos ſæpè exoriri motus, manifeſtum eſt. Animalibus inſuper dum jugulantur, idem demonſtratur. Morbi cauſam repetitis venæ ſectionibus revellere ne confidas ergo. Hæc enim magis infigitur; ita ut jam aboleri nequeat, vel minimâ etiam occaſione datâ ad reſurgendum promptior evadat. Quin imò debilitatur cerebrum, pervertuntur digeſtiones, quibus læſis, tot Epilepſiæ ſpecies ſcaturiunt. Sanguis ipſemet, cæterique humores ſpiritibus orbati, lentiùs ſolitas percurrunt vias, meandros cerebri difficilè permeant, torpent inertes, in cauſam hærentem, minùſque expugnabilem non ampliùs arrietant. Sic depreſſo ſenſſim Encephalo, liquidis tardiùs manentibus, quid mirum, ſi Epilepſia ſæviores agat tragœdias; ſi diutiùs perſeverent Paroxiſmi, graviùſque redeant & celeriùs!

V.

AST, inquies: cauſa Epilepſiæ plerùmque primitiva habetur plethora. In venæ ſectione ſola reperitur medela. Hæc parùm militant. Non lateat quænam ſit plethoræ ſpecies, an vera, an ſpuria, an ab humore malâ diatheſi militante, nimiùmque luxuriante; an ut cauſa prædiſponens, vel ut occaſionalis haberi valeat. Ante Paroxiſmum redundare ſanguinem, evincunt-ne ſigna? Libenter, detrahe. Sed quàm rara ſe offert occaſio! Cæterùm, adſit plethora. Dat-ne anſam Epilepſiæ, ut cauſa remota? Pro momento evaneſcit venæ ſectione, ſed brevi reſurget. Si pro inſtanti ſublevetur Epilepticus, brevi longior, crudelior ſœviet Paroxiſmus. Experientiâ conſtat quotidianâ obeſitatem fieri adhuc nimiam, ſi eam, repetitis venæ ſectionibus, præcavere

* Miro modo debellatum fuit hoc vitium. Medicus in crus ſcepellum adegit; in fundo vulneris invenit corpus durum; muſculis ſeparavit; diſcidit nervum, cui inſidebat illud; eduxit: mox libera evaſit ægra (c).

(*c*) Vide locum citatum.

tentes. Sic non minuitur plethora, ſed minuuntur vires : tunc debilitato vaſorum oſcillatorio motu, irrepunt quaquàversùs humores ; minùs quatiuntur, permiſcuè confunduntur ; ſtagnant : ſecretiones turbantur ; liquores coinquinantur : undè malorum præſertìm chronicorum origo. Adeſt-ne plethora immediata Epilepſiæ cauſa ? Quod conceptu haud facile. Non-ne potiùs produceretur apoplexia ? Uti plethora generalis, æqualiter comprimeret cerebrum : quis enim hìc nimiam, illìc nullam determinaret actionem ? Si ſemel Paroxiſmum excitaret, tunc inſultûs Epileptici, non Epilepſiæ, nomen inveniret. Nothâ laborant-ne Epileptici plethorâ ? Quod rarò evenit, niſi vigente Paroxiſmo; tunc ne ſæpiùs aperias venam, licèt quaſi laqueo ſtrangulati ſe prodant miſeri. Motus autumans compeſcere ſpaſmodicos, ipſaſmet convulſiones, apoplexiam : *Vitando Charybdim, ne incidas in ſcyllam* Perverſa humorum diatheſis, horumque nimia quantitas, eſt ferè unica Epilepticorum (ſi ità loqui fas eſt) plethora, *Cacochimiæ* titulo, recenſenda Procùl hinc igitur frequentioris in Epilepſiâ phlebotomiæ ſectatores ; cùm hæc plerùmque inutilis ſit, ac ferè ſemper noceat.

Ergò Epilepſiæ rara Venæ Sectio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Coſma-Auguſtinus LEZURIER

M. Nicolaus JEANROY, *Regii Medicorum Collegii Nanceianorum Socius honorarius, & Chirurgiæ Gallico idiomate Profeſſor.*

M. Auguſtinus ROUX, *Regiæ Societatis Rei agrariæ, necnon Regiæ Scientiarum Academiæ Burdigalenſis Socius, & utriuſque Pharmaciæ Profeſſor.*

M. Achilles-Guillelmus le BEGUE *de Preſle, Eques & Cenſor Regius.*

M. Cæſar COSTE, *Cenſor Regius.*

M. Petrus Joannes-Claudius MAUDUYT *de la Varenne.*

M. Jacobus VERDELAN *des Moles, Sereniſſimi Principis Condæi Conſiliarius Medicus.*

M. Carolus-Ludovicus LIGER.

M. Joannes Stephanus GUETTARD, *Regiarum Academiarum Pariſienſis, Rupellenſis, Florentinæ & Stokolmienſis Socius, Cenſor Regius, & Hiſtoriæ naturalis Muſæi Sereniſſimi Ducis Aurelianenſium Cuſtos.*

Proponebat Pariſiis JOANNES-BAPTISTA-EUGENIA DUMANGIN Caſtro Theodoricus, Doctor Medicus Biſuntinus, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus. A. R. S. H. 1768.

A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Univerſitatis & Facult. Medic. Typographi, 1768.